

# SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 19 päivänä maaliskuuta 2019

303/2019

## Vuoden 2019 lisätalousarvio

### TULOARVIOT

#### Osasto 11

euroa

|                                                                 |                     |
|-----------------------------------------------------------------|---------------------|
| <b>11. VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT</b>                       | <b>-150 000 000</b> |
| <b>01. Tulon ja varallisuuden perusteella kannettavat verot</b> | <b>46 000 000</b>   |
| 01. Ansio- ja pääomatuloverot, lisäystä .....                   | 156 000 000         |
| 02. Yhteisövero, vähennystä .....                               | -110 000 000        |
| <b>04. Liikevaihdon perusteella kannettavat verot ja maksut</b> | <b>-196 000 000</b> |
| 01. Arvonlisävero, vähennystä .....                             | -196 000 000        |

#### Osasto 12

|                                                                             |                    |
|-----------------------------------------------------------------------------|--------------------|
| <b>12. SEKALAISET TULOT</b>                                                 | <b>115 840 000</b> |
| <b>28. Valtiovarainministeriön hallinnonala</b>                             | <b>5 050 000</b>   |
| 25. Metallirahatulot, lisäystä .....                                        | 5 050 000          |
| <b>29. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala</b>                     | <b>790 000</b>     |
| 99. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan muut tulot, lisäystä ..   | 790 000            |
| <b>32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala</b>                        | <b>37 000 000</b>  |
| 30. Siirrot valtion talousarvion ulkopuolisista rahastoista, lisäystä ..... | 37 000 000         |

HE 323/2018 vp  
HE 324/2018 vp  
VaVM 39/2018 vp  
EK 50/2018 vp

|                                                     |                   |
|-----------------------------------------------------|-------------------|
| <b>35. Ympäristöministeriön hallinnonala</b>        | <b>73 000 000</b> |
| 20. Siirto valtion asuntorahastosta, lisäystä ..... | 73 000 000        |

**Osasto 13**

|                                                                     |                     |
|---------------------------------------------------------------------|---------------------|
| <b>13. KORKOTULOT, OSAKKEIDEN MYyntITULOT JA VOITON TULOUTUKSET</b> | <b>-110 000 000</b> |
|---------------------------------------------------------------------|---------------------|

|                                                                                 |                     |
|---------------------------------------------------------------------------------|---------------------|
| <b>03. Osinkotulot ja osakkeiden myyntitulot</b>                                | <b>-110 000 000</b> |
| 01. Osinkotulot, pääomanpalautukset ja osakkeiden myyntitulot, vähennystä ..... | -110 000 000        |

**Osasto 15**

|                   |                    |
|-------------------|--------------------|
| <b>15. LAINAT</b> | <b>226 788 000</b> |
|-------------------|--------------------|

|                                                      |                    |
|------------------------------------------------------|--------------------|
| <b>03. Valtion nettolainanotto ja velanhallinta</b>  | <b>226 788 000</b> |
| 01. Nettolainanotto ja velanhallinta, lisäystä ..... | 226 788 000        |

**Tuloarvioiden kokonaismäärä:**

**82 628 000**

**MÄÄRÄRAHAT****Pääluokka 21**

euroa

|                                                                                         |                |
|-----------------------------------------------------------------------------------------|----------------|
| <b>21. EDUSKUNTA</b>                                                                    | <b>350 000</b> |
| <b>20. Eduskunnan oikeusasiamies</b>                                                    | <b>350 000</b> |
| 01. Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslian toimintamenot (arviomääräraha), lisäystä ..... | 350 000        |

**Pääluokka 23**

|                                                           |   |
|-----------------------------------------------------------|---|
| <b>23. VALTIONEUVOSTON KANSLIA</b>                        | — |
| <b>01. Hallinto</b>                                       | — |
| 24. Suomen EU-puheenjohtajuus (siirtomääräraha 2 v) ..... | — |
| <b>10. Omistajaohjaus</b>                                 | — |
| 88. Osakehankinnat (siirtomääräraha 3 v) .....            | — |

**Pääluokka 25**

|                                                                                                                        |                |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|
| <b>25. OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA</b>                                                                              | <b>374 000</b> |
| <b>10. Tuomioistuimet ja oikeusapu</b>                                                                                 | <b>287 000</b> |
| 03. Muiden tuomioistuinten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä .....                                         | 207 000        |
| 04. Oikeusapu- ja edunvalvontapiirien ja kuluttajariitalautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä ..... | 80 000         |
| <b>30. Syyttäjät</b>                                                                                                   | <b>87 000</b>  |
| 01. Syyttäjälaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä .....                                              | 87 000         |

**Pääluokka 26**

|                                                                                      |                  |
|--------------------------------------------------------------------------------------|------------------|
| <b>26. SISÄMINISTERIÖN HALLINNONALA</b>                                              | <b>7 873 000</b> |
| <b>01. Hallinto</b>                                                                  | <b>190 000</b>   |
| 01. Sisäministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä .....              | 104 000          |
| 04. Siviilikriisinhallinnan kotimaan valmiudet (siirtomääräraha 2 v), lisäystä ..... | 86 000           |

|                                                                                                              |                  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|
| <b>10. Poliisitoimi</b>                                                                                      | <b>1 600 000</b> |
| 01. Poliisitoimen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä .....                                        | 1 600 000        |
| <b>20. Rajavartiolaitos</b>                                                                                  | <b>1 020 000</b> |
| 01. Rajavartiolaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä ..                                     | 1 020 000        |
| <b>40. Maahanmuutto</b>                                                                                      | <b>5 063 000</b> |
| 01. Maahanmuuttoviraston ja valtion vastaanottokeskusten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä ..... | 5 063 000        |

**Pääluokka 27**

|                                                                                                      |                  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|
| <b>27. PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA</b>                                                         | <b>1 456 000</b> |
| <b>10. Sotilaallinen maanpuolustus</b>                                                               | <b>1 614 000</b> |
| 01. Puolustusvoimien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), vähennystä                                 | -6 563 000       |
| 18. Puolustusmateriaalihankinnat (siirtomääräraha 5 v), lisäystä .....                               | 8 177 000        |
| <b>30. Sotilaallinen kriisinhallinta</b>                                                             | <b>-158 000</b>  |
| 20. Sotilaallisen kriisinhallinnan kalusto- ja hallintomenot (siirtomääräraha 2 v), vähennystä ..... | -158 000         |

**Pääluokka 28**

|                                                                        |                  |
|------------------------------------------------------------------------|------------------|
| <b>28. VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA</b>                        | <b>8 182 000</b> |
| <b>01. Hallinto</b>                                                    | —                |
| 01. Valtiovarainministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....  | —                |
| <b>20. Palvelut valtioyhteisölle</b>                                   | —                |
| 88. Senaatti-kiinteistöt .....                                         | —                |
| <b>40. Valtion alue- ja paikallishallinto</b>                          | <b>730 000</b>   |
| 01. Aluehallintoviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä | 730 000          |
| <b>60. Valtionhallinnon yhteiset henkilöstömenot</b>                   | —                |
| 02. Erikseen budjetoidut palkkamenot (arviomääräraha) .....            | —                |
| <b>80. Siirrot Ahvenanmaan maakunnalle</b>                             | <b>-648 000</b>  |
| 30. Ahvenanmaan tasoituskasvu (arviomääräraha), vähennystä .....       | -648 000         |
| <b>99. Erikseen budjetoidut valtionhallinnon menot</b>                 | <b>8 100 000</b> |
| 98. Kassasijoitusten riskienhallinta (arviomääräraha), lisäystä .....  | 8 100 000        |

**Pääluokka 29**

|                                                                                                                                     |                  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|
| <b>29. OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN HALLINNONALA</b>                                                                             | <b>9 590 000</b> |
| <b>01. Hallinto, kirkollisasiat ja toimialan yhteiset menot</b>                                                                     | <b>500 000</b>   |
| 02. Opetushallituksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä ....                                                            | 500 000          |
| <b>10. Yleissivistävä koulutus ja varhaiskasvatus</b>                                                                               | <b>7 000 000</b> |
| 20. Yleissivistävän koulutuksen, varhaiskasvatuksen ja vapaan sivistystyön yhteiset menot (siirtomääräraha 3 v), lisäystä .....     | 1 000 000        |
| 30. Valtionosuus ja -avustus yleissivistävän koulutuksen ja varhaiskasvatuksen käyttökustannuksiin (arviomääräraha), lisäystä ..... | 6 000 000        |
| <b>80. Taide ja kulttuuri</b>                                                                                                       | <b>1 790 000</b> |
| 04. Museoviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä .....                                                               | 1 000 000        |
| 75. Toimitilojen ja kiinteistövarallisuuden perusparannukset ja kunnossapito (siirtomääräraha 3 v), lisäystä .....                  | 790 000          |
| <b>90. Liikuntatoimi</b>                                                                                                            | —                |
| <b>91. Nuorisotyö</b>                                                                                                               | <b>300 000</b>   |
| 51. Nuorten työpajatoiminta ja etsivä nuorisotyö (siirtomääräraha 2 v), lisäystä .....                                              | 300 000          |

**Pääluokka 30**

|                                                                                   |                  |
|-----------------------------------------------------------------------------------|------------------|
| <b>30. MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA</b>                            | <b>1 400 000</b> |
| <b>20. Maa- ja elintarviketalous</b>                                              | —                |
| 01. Ruokaviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                       | —                |
| <b>40. Luonnonvaratalous</b>                                                      | <b>1 400 000</b> |
| 22. Luonnonvara- ja biotalouden edistäminen (siirtomääräraha 3 v) ....            | —                |
| 31. Vesi- ja kalataloushankkeiden tukeminen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä ..... | 1 400 000        |

**Pääluokka 31**

|                                                                                        |                  |
|----------------------------------------------------------------------------------------|------------------|
| <b>31. LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN HALLINNONALA</b>                              | <b>6 650 000</b> |
| <b>20. Liikenteen ja viestinnän viranomaispalvelut</b>                                 | <b>1 650 000</b> |
| 01. Liikenne- ja viestintäviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä ..... | 1 650 000        |

|                                                                                                                                                       |                   |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|
| <b>30. Liikenteen tukeminen ja ostopalvelut</b>                                                                                                       | <b>5 000 000</b>  |
| 63. Joukkoliikenteen palvelujen osto ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v), lisäystä .....                                                            | 5 000 000         |
| <b>Pääluokka 32</b>                                                                                                                                   |                   |
| <b>32. TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN HALLINNONALA</b>                                                                                                  | <b>39 250 000</b> |
| <b>01. Hallinto</b>                                                                                                                                   | <b>21 000 000</b> |
| 29. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha), lisäystä .....                                                    | 21 000 000        |
| 40. Valtionavustus yritysten kansainvälistymiseen ja yrittäjyyden edistämiseen (siirtomääräraha 3 v) .....                                            | —                 |
| <b>20. Elinkeino- ja innovaatiopolitiikka</b>                                                                                                         | <b>18 000 000</b> |
| 87. Pääomalaianat teollisuuden uudistumiseen ja yritysveroisten liiketoimintaekosysteemien kehittämiseen (arviomääräraha), lisäystä .....             | 18 000 000        |
| <b>30. Työllisyys- ja yrittäjyyspolitiikka</b>                                                                                                        | <b>-4 500 000</b> |
| 01. Työ- ja elinkeinotoimistojen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v), lisäystä .....                                                                  | 3 000 000         |
| 51. Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut (siirtomääräraha 2 v), vähennystä .....                                                                      | -7 500 000        |
| <b>40. Yritysten toimintaympäristö, markkinoiden sääntely ja työelämä</b>                                                                             | —                 |
| 01. Kilpailu- ja kuluttajaviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) .....                                                                          | —                 |
| <b>50. Alueiden kehittäminen ja rakennerrahastopolitiikka</b>                                                                                         | <b>4 500 000</b>  |
| 42. Yritysten kehittämishankkeiden tukeminen (arviomääräraha), lisäystä .....                                                                         | 9 400 000         |
| 64. EU:n ja valtion rahoitusosuus EU:n rakennerrahasto-, ulkorajayhteistyö- ja muihin koheesiopolitiikan ohjelmiin (arviomääräraha), vähennystä ..... | -4 900 000        |
| <b>60. Energiapolitiikka</b>                                                                                                                          | —                 |
| 42. Valtiontuki sähköhuollon varmistamiseksi (arviomääräraha) .....                                                                                   | —                 |
| <b>70. Kotouttaminen</b>                                                                                                                              | <b>250 000</b>    |
| 03. Maahanmuuttajien kotoutumisen ja työllistymisen edistäminen (siirtomääräraha 2 v), lisäystä .....                                                 | 250 000           |

**Pääluokka 33**

|                                                                                                                                 |                  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|
| <b>33. SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA</b>                                                                         | <b>7 503 000</b> |
| <b>01. Hallinto</b>                                                                                                             | <b>60 000</b>    |
| 01. Sosiaali- ja terveysministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v),<br>lisäystä .....                                      | 60 000           |
| <b>02. Valvonta</b>                                                                                                             | <b>2 780 000</b> |
| 05. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston toimintamenot<br>(siirtomääräraha 2 v), lisäystä .....                   | 280 000          |
| 08. Sosiaali- ja terveydenhuollon tietojen käyttöä hallinnoivan lupavi-<br>ranomaisen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v) ..... | 2 500 000        |
| <b>03. Tutkimus- ja kehittämistoiminta</b>                                                                                      | <b>250 000</b>   |
| 04. Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen toimintamenot (siirtomäärära-<br>ha 2 v), lisäystä .....                                | 250 000          |
| <b>40. Eläkkeet</b>                                                                                                             | <b>20 000</b>    |
| 60. Valtion osuus kansaneläkeläistä ja eräistä muista laeista johtuvista<br>menoista (arviomääräraha), lisäystä .....           | 20 000           |
| <b>50. Veteraanien tukeminen</b>                                                                                                | <b>80 000</b>    |
| 50. Rintamalisät (arviomääräraha), lisäystä .....                                                                               | 80 000           |
| <b>60. Kuntien järjestämä sosiaali- ja terveydenhuolto</b>                                                                      | <b>4 313 000</b> |
| 31. Sosiaali- ja terveydenhuollon kansallinen kehittämisohjelma ja eräät<br>muut menot (siirtomääräraha 3 v), lisäystä .....    | 813 000          |
| 35. Valtion rahoitus Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön opiskeluter-<br>veydenhuoltoon (siirtomääräraha 2 v) .....             | 3 000 000        |
| 40. Valtion rahoitus lääkäri- ja lääkintähelikopteritoiminnan menoihin<br>(siirtomääräraha 3 v) .....                           | —                |
| 65. Lasten ja nuorten psykososiaalisen tuen vahvistaminen (siirtomäärä-<br>raha 2 v) .....                                      | 500 000          |

**Määrärahojen kokonaismäärä:****82 628 000**

## **TULOARVIOT**

### **Osasto 11**

#### **VEROT JA VERONLUONTEISET TULOT**

##### **01. Tulon ja varallisuuden perusteella kannettavat verot**

###### *01. Ansio- ja pääomatuloverot*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 156 000 000 euroa.

###### *02. Yhteisövero*

Momentilta vähennetään 110 000 000 euroa.

##### **04. Liikevaihdon perusteella kannettavat verot ja maksut**

###### *01. Arvonlisävero*

Momentilta vähennetään 196 000 000 euroa.

### **Osasto 12**

#### **SEKALAISET TULOT**

##### **28. Valtiovarainministeriön hallinnonala**

###### *25. Metallirahatulot*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 5 050 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että momentille kertyviä tuloja saa käyttää enintään 15 000 euroa 1.3.2014—31.12.2018 välisenä aikana annettujen valtiovarainministeriön juhlaraha-asetusten nojalla valmistettuja ja 31.12.2018 mennessä Suomen Rahapaja Oy:lle palautuneita euromääräisiä juhlarahoja koskevien korvausten maksamiseen Suomen Rahapaja Oy:lle valtion ja Suomen Rahapaja Oy:n muutoin sopimin ehdoin.

##### **29. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonala**

###### *99. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan muut tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän lisäystä 790 000 euroa.



**32. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonala**

*30. Siirrot valtion talousarvion ulkopuolisista rahastoista*

Momentille siirretään lisäystä huoltovarmuusrahastosta 37 000 000 euroa.

**35. Ympäristöministeriön hallinnonala**

*20. Siirto valtion asuntorahastosta*

Momentille siirretään lisäystä 73 000 000 euroa.

**Osasto 13**

**KORKOTULOT, OSAKKEIDEN MYYNTITULOT JA VOITON TULOUTUKSET**

**03. Osinkotulot ja osakkeiden myyntitulot**

*01. Osinkotulot, pääomanpalautukset ja osakkeiden myyntitulot*

Momentilta vähennetään 110 000 000 euroa.

**Osasto 15**

**LAINAT**

**03. Valtion nettolainanotto ja velanhallinta**

*01. Nettolainanotto ja velanhallinta*

Momentille merkitään lisäystä 226 788 000 euroa.

**MÄÄRÄRAHAT****Pääluokka 21****EDUSKUNTA****20. Eduskunnan oikeusasiamies***01. Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslian toimintamenot (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään lisäystä 350 000 euroa.

**Pääluokka 23****VALTIONEUVOSTON KANSLIA****01. Hallinto***24. Suomen EU-puheenjohtajuus (siirtomääräraha 2 v)*

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää enintään 500 000 euroa avustuksiin ja hankintoihin, jotka käytetään lentopäästöjen hyvittämiseksi tehtäviin kestävästä kehitystä tukeviin käyttötarkoituksiin.

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että määräraha budjetoidaan siirtomenojen osalta maksatuspäätösperusteisena.

Lisäksi momentin käyttösuunnitelma muutetaan seuraavaksi:

**Käyttösuunnitelma (euroa)**

|                                                         |                   |
|---------------------------------------------------------|-------------------|
|                                                         |                   |
| 1. Lisähenkilöstön palkkausmenot sekä muut kulutusmenot | 35 500 000        |
| 2. Kokouksista aiheutuvat menot                         | 24 000 000        |
| 3. Lentopäästöhyvitykset (enintään)                     | 500 000           |
| <b>Yhteensä</b>                                         | <b>60 000 000</b> |

## **10. Omistajaohjaus**

### *88. Osakehankinnat (siirtomääräraha 3 v)*

Momentin perusteluja täydennetään siten, että valtio saa luopua saatavastaan siltä osin kuin selvitystilassa olevan Forest BTL Oy:n varat eivät riitä velkojien saatavien kattamiseen edellyttäen että valtion ja muiden velkojien suhteellinen asema ei muutu.

## **Pääluokka 25**

### **OIKEUSMINISTERIÖN HALLINNONALA**

## **10. Tuomioistuimet ja oikeusapu**

### *03. Muiden tuomioistuinten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään lisäystä 207 000 euroa.

### *04. Oikeusapu- ja edunvalvontapiirien ja kuluttajariitalautakunnan toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään lisäystä 80 000 euroa.

## **30. Syyttäjät**

### *01. Syyttäjälaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään lisäystä 87 000 euroa.

## **Pääluokka 26**

### **SISÄMINISTERIÖN HALLINNONALA**

## **01. Hallinto**

### *01. Sisäministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään lisäystä 104 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahasta saa käyttää enintään 190 000 euroa Euroopan unionin yhteisvastuuta ja maahanmuuttovirtojen hallintaa koskevan yleisohjelman 2007—2013 alaisten rahastojen rahoitusoikaisujen maksamiseen siirtotalouden kuluna siltä osin, kuin on kysymys Suomen valtion lopullisesti maksettavaksi tulevista ja ns. järjestelmäoikaisuihin liittyvien sanktioiden maksamisesta aiheutuvista menoista.

*04. Siviilikriisinhallinnan kotimaan valmiudet (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään lisäystä 86 000 euroa.

#### **10. Poliisitoimi**

*01. Poliisitoimen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään lisäystä 1 600 000 euroa.

#### **20. Rajavartiolaitos**

*01. Rajavartiolaitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään lisäystä 1 020 000 euroa.

#### **40. Maahanmuutto**

*01. Maahanmuuttoviraston ja valtion vastaanottokeskusten toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään lisäystä 5 063 000 euroa.

#### **Pääluokka 27**

#### **PUOLUSTUSMINISTERIÖN HALLINNONALA**

#### **10. Sotilaallinen maanpuolustus**

*01. Puolustusvoimien toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)*

Momentilta vähennetään 6 563 000 euroa.

*18. Puolustusmateriaalihankinnat (siirtomääräraha 5 v)*

Momentille myönnetään lisäystä 8 177 000 euroa.

#### **30. Sotilaallinen kriisinhallinta**

*20. Sotilaallisen kriisinhallinnan kalusto- ja hallintomenot (siirtomääräraha 2 v)*

Momentilta vähennetään 158 000 euroa.

Lisäksi momentin käyttösuunnitelma muutetaan seuraavaksi:

**Käyttösuunnitelma (euroa)**

|                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                   |
|-----------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|
|                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                   |
| 01.             | Suomen Kosovon kriisinhallintajoukon menot (KFOR-operaatio)                                                                                                                                                                                                                                           | 1 097 000         |
| 03.             | Sotilastarkkailijatoiminnan menot                                                                                                                                                                                                                                                                     | 2 295 000         |
| 04.             | Resolute Support -operaatio, Afganistan                                                                                                                                                                                                                                                               | 7 385 000         |
| 05.             | Irakin koulutusoperaation menot                                                                                                                                                                                                                                                                       | 14 520 000        |
| 07.             | Kriisinhallintaoperaatioiden yhteiset menot                                                                                                                                                                                                                                                           | 6 416 000         |
| 08.             | Kriisinhallinnan joukkojen kehittämisohjelma                                                                                                                                                                                                                                                          | 11 800 000        |
| 10.             | EUNAVFOR MED, Välimeren operaation menot                                                                                                                                                                                                                                                              | 230 000           |
| 11.             | EUTM/Somalian koulutusoperaation menot                                                                                                                                                                                                                                                                | 365 000           |
| 15.             | Libanonin kriisinhallintaoperaation menot                                                                                                                                                                                                                                                             | 12 245 000        |
| 16.             | EUTM/Malin koulutusoperaation menot                                                                                                                                                                                                                                                                   | 280 000           |
| 17.             | Malin YK-operaation menot (MINUSMA)                                                                                                                                                                                                                                                                   | 653 000           |
| 19.             | Naton Irakin koulutusoperaation menot (NMI)                                                                                                                                                                                                                                                           | 475 000           |
| 20.             | Varalla käynnissä olevien operaatioiden lisämenoihin ja niiden jatkamiseen, kansainvälisestä helikopterirahastosta aiheutuviin menoihin, Pohjoismaiden Base Camp -pooliin osallistumisesta aiheutuviin menoihin, mahdollisiin uusiin kriisinhallintaoperaatioihin sekä muihin kriisinhallintamenoihin | 619 000           |
| <b>Yhteensä</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <b>58 380 000</b> |

**Pääluokka 28****VALTIOVARAINMINISTERIÖN HALLINNONALA****01. Hallinto***01. Valtiovarainministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)*

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää vieraille muutoin mahdollisesti annettavia vähäisiä lahjoja korvaavien, lentopäästöjä kompensoivien järjestelyjen aiheuttamien menojen maksamiseen.

## 20. Palvelut valtioyhteisölle

### 88. Senaatti-kiinteistöt

#### 2. Investoinnit

Momentin perusteluja täydennetään siten, että Senaatti-kiinteistöjen investoinneista saa aiheutua menoja vuonna 2019 enintään 300 milj. euroa.

#### 4. Valtuudet

Momentin perusteluja täydennetään siten, että Senaatti-kiinteistöt oikeutetaan luovuttamaan

- Peab Oy:lle omaan tai yksin tai yhdessä perustettavan/perustettavien yhtiöiden lukuun tai Peab Oy:n jo olemassa olevalle tytäryhtiölle Vantaan kaupungin korttelissa 61209 sijaitsevas- ta kiinteistöstä 92-61-209-1 muodostettavat tontit yhteensä noin 10 350 m<sup>2</sup> vähintään vapaara- hoitteisen vuokra- ja omistusasuntotuotannon osalta 886,733 €/kem<sup>2</sup> hinnalla, liikerakennusoi- keuden osalta vähintään 200 €/kem<sup>2</sup> hinnalla ja päiväkotirakennusoikeuden osalta vähintään 200 €/kem<sup>2</sup> hinnalla sekä Senaatti-kiinteistöjen muutoin määräämin ehdoin
- A-Kruunu Oy:lle omaan tai yksin tai yhdessä perustettavan/perustettavien yhtiöiden lu- kuun tai A-Kruunu Oy:n jo olemassa olevalle tytäryhtiölle Vantaan kaupungin korttelissa 61209 sijaitsevasta kiinteistöstä 92-61-209-1 muodostettavat tontit yhteensä noin 3 700 m<sup>2</sup> vä- hintään Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARA:n määräämällä hinnalla, mutta kuiten- kin vähintään 390 €/kem<sup>2</sup> hinnalla sekä Senaatti-kiinteistöjen muutoin määräämin ehdoin.

## 40. Valtion alue- ja paikallishallinto

### 01. Aluehallintoviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään lisäystä 730 000 euroa.

## 60. Valtionhallinnon yhteiset henkilöstömenot

### 02. Erikseen budjetoidut palkkamenot (arviomääräraha)

#### Valtuus

Momentin perusteluja täydennetään siten, että vuonna 2019 Valtion tieto- ja viestintätekniikka- keskus Valtorin sekä Opetushallituksen uusien palkkausjärjestelmien käyttöönottamisesta tehtä- vissä virka- ja työehtosopimuksissa saadaan sitoutua:

- a) maksamaan työnantajarahoituksena enintään yhden kolmasosan kunkin palkkausjärjestelmän kokonaiskustannuksista, kuitenkin yhteensä enintään 1 000 000 euroa vuodessa sekä
- b) lisäksi maksamaan vuodesta 2023 alkaen palkkausten täysimääräiseen maksamiseen tarvitta- van, virka- ja työehtosopimuksen kustannuksista kunakin vuonna vielä mahdollisesti virka- ja työehtosopimusrahoituksella kattamatta olevan määrän, kuitenkin yhteensä enintään 650 000 eu- roa vuodessa.

Valtuuden perusteella tehdyistä sopimuksista aiheutuvat edellä sanotut menot maksetaan kunkin viraston kulloinkin käytettävissä olevasta toimintamenomäärärahasta.

**80. Siirrot Ahvenanmaan maakunnalle**

*30. Ahvenanmaan tasoitusmaksu (arviomääräraha)*

Momentilta vähennetään 648 000 euroa.

**99. Erikseen budjetoidut valtionhallinnon menot**

*98. Kassasijoitusten riskienhallinta (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään lisäystä 8 100 000 euroa.

**Pääluokka 29**

**OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖN HALLINNONALA**

**01. Hallinto, kirkollisasiat ja toimialan yhteiset menot**

*02. Opetushallituksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään lisäystä 500 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää enintään 500 000 euroa lasten ja nuorten houkuttelun ja hyväksikäytön vastaiseen opetustoimen henkilöstökoulutukseen sekä siihen liittyvän tukimateriaalin tuottamisesta aiheutuvien menojen ja avustusten maksamiseen.

**10. Yleissivistävä koulutus ja varhaiskasvatus**

*20. Yleissivistävän koulutuksen, varhaiskasvatuksen ja vapaan sivistystyön yhteiset menot (siirtomääräraha 3 v)*

Momentille myönnetään lisäystä 1 000 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää lasten ja nuorten houkuttelun ja hyväksikäytön vastaisista toimista aiheutuvien menojen ja avustusten maksamiseen.

*30. Valtionosuus ja -avustus yleissivistävän koulutuksen ja varhaiskasvatuksen käyttökustannuksiin (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään lisäystä 6 000 000 euroa.

**80. Taide ja kulttuuri**

*04. Museoviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään lisäystä 1 000 000 euroa.

*75. Toimitilojen ja kiinteistövarallisuuden perusparannukset ja kunnossapito (siirtomääräraha 3 v)*

Momentille myönnetään lisäystä 790 000 euroa.

Lisäksi momentin käyttösuunnitelma muutetaan seuraavaksi:

**Käyttösuunnitelma (euroa)**

|                 |                         |                  |
|-----------------|-------------------------|------------------|
| 1.              | Museovirasto            | 799 000          |
| 2.              | Suomenlinnan hoitokunta | 3 890 000        |
| <b>Yhteensä</b> |                         | <b>4 689 000</b> |

**90. Liikuntatoimi****Suostumus**

Suomen Olympiakomitean yhteydessä toimivalle olympiarahastolle saa luovuttaa vastikkeetta valtion omistamaa osakevarallisuutta enintään 20 000 000 euron arvosta edellyttäen, että vastaava yksityinen rahoitus on ennen luovutusta toteutunut.

**91. Nuorisotyö**

*51. Nuorten työpajatoiminta ja etsivä nuorisotyö (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään lisäystä 300 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää lasten ja nuorten houkuttelun ja hyväksikäytön vastaiseen nuorisotyöntekijöiden osaamisen vahvistamiseen sekä uusien toimintamallien kehittämisestä aiheutuvien menojen ja avustusten maksamiseen.



**Pääluokka 30**

**MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN HALLINNONALA**

**20. Maa- ja elintarviketalous**

*01. Ruokaviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)*

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määräraha budjetoidaan nettomäärärahana.

**40. Luonnonvaratalous**

*22. Luonnonvara- ja biotalouden edistäminen (siirtomääräraha 3 v)*

Vuoden 2017 talousarviossa myönnetystä kolmevuotisesta siirtomäärärahasta peruutetaan 1 400 000 euroa.

*31. Vesi- ja kalataloushankkeiden tukeminen (siirtomääräraha 3 v)*

Momentille myönnetään lisäystä 1 400 000 euroa.

**Pääluokka 31**

**LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖN HALLINNONALA**

**20. Liikenteen ja viestinnän viranomaispalvelut**

*01. Liikenne- ja viestintäviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään lisäystä 1 650 000 euroa.

**30. Liikenteen tukeminen ja ostopalvelut**

*63. Joukkoliikenteen palvelujen osto ja kehittäminen (siirtomääräraha 3 v)*

Momentille myönnetään lisäystä 5 000 000 euroa.

Momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää Merenkurkun laivaliikenteen palvelujen ostoihin sekä laivaliikenteen kehittämiseen ja ylläpitoon.

**Pääluokka 32**

**TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖN HALLINNONALA**

**01. Hallinto**

*29. Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään lisäystä 21 000 000 euroa.

*40. Valtionavustus yritysten kansainvälistymiseen ja yrittäjyyden edistämiseen (siirtomääräraha 3 v)*

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös valtionavustuksen myöntämiseen Euroopan komission vähämerkityksistä tukea koskevan asetuksen (EY 1407/2013) mukaisesti yrityksille ja muille yhteisöille.

**20. Elinkeino- ja innovaatiopolitiikka**

*87. Pääomalinat teollisuuden uudistumiseen ja yritysvetoisten liiketoimintaekosysteemien kehittämiseen (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään lisäystä 18 000 000 euroa.

**30. Työllisyys- ja yrittäjyyspolitiikka**

*01. Työ- ja elinkeinotoimistojen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään lisäystä 3 000 000 euroa.

*51. Julkiset työvoima- ja yrityspalvelut (siirtomääräraha 2 v)*

Momentilta vähennetään 7 500 000 euroa.

Lisäksi momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää asiantuntija-arviointien, kokeilujen, valmennusten, työvoimakoulutuksen, työnvälityspalvelun, ammatinvalinta- ja uraohjauksen, tieto- ja neuvontapalvelujen ja yritystoiminnan kehittämispalvelujen hankintaan, työllisyyspoliittisiin avustuksiin tai näihin verrattavissa olevien palveluiden hankintaan sekä työhön ja palveluihin hakeutuville ja palveluihin ja asiantuntija-arviointeihin osallistuville maksettaviin kustannusten korvauksiin ja työolosuhteiden järjestelytuen maksamiseen.

Lisäksi momentin perusteluja muutetaan siten, että määrärahaa saa käyttää palveluntuottajalta hankittavaan kokonaisuuteen, johon sisältyy työnhakijan palveluprosessiin liittyviä toimia sekä kohdassa 1) mainittua palvelua.

#### **40. Yritysten toimintaympäristö, markkinoiden sääntely ja työelämä**

##### **Suostumus**

Luvun perusteluja täydennetään siten, että Huoltovarmuuskeskus oikeutetaan luovuttamaan Kiinteistö Oy Hekan koko osakekanta 10,75 milj. euron arvosta apporttiomaisuutena Suomen Huoltovarmuusdata Oy:lle.

##### *01. Kilpailu- ja kuluttajaviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)*

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää myös kuluttajaneuvontaa koskevien tehtävien hoitamisesta Ahvenanmaalla annetussa asetuksessa (720/2014) määritellyistä tehtävistä aiheutuvien kulujen korvaamiseen Ahvenanmaan maakunnan hallitukselle.

#### **50. Alueiden kehittäminen ja rakennerahastopolitiikka**

##### *42. Yritysten kehittämishankkeiden tukeminen (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään lisäystä 9 400 000 euroa.

##### **Valtuus**

Momentin perusteluja täydennetään siten, että vuonna 2019 saa uusia myöntämispäätöksiä tehdä yhteensä 10 400 000 eurolla.

##### *64. EU:n ja valtion rahoitusosuus EU:n rakennerahasto-, ulkorajayhteistyö- ja muihin koheesio- politiikan ohjelmiin (arviomääräraha)*

Momentilta vähennetään 4 900 000 euroa.

##### **Valtuus**

Momentin perusteluja muutetaan siten, että vuonna 2019 saa uusia myöntämispäätöksiä tehdä yhteensä 663 911 000 eurolla.

#### **60. Energiapolitiikka**

##### *42. Valtiontuki sähköhuollon varmistamiseksi (arviomääräraha)*

##### **Valtuus**

Momentin perusteluja täydennetään siten, että vuonna 2019 saa sitoutua enintään 7 000 000 eurolla Enontekiön Sähkö Oy:n nykyisen vastualueen sähköverkon korvausinvestointien tukemiseen tilanteessa, jossa Enontekiön kunta ei omista suoraan tai välillisesti Enontekiön Sähkö Oy:tä.

## **70. Kotouttaminen**

*03. Maahanmuuttajien kotoutumisen ja työllistymisen edistäminen (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään lisäystä 250 000 euroa.

## **Päälukka 33**

### **SOSIAALI- JA TERVEYSMINISTERIÖN HALLINNONALA**

#### **01. Hallinto**

*01. Sosiaali- ja terveysministeriön toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään lisäystä 60 000 euroa.

#### **02. Valvonta**

*05. Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään lisäystä 280 000 euroa.

*08. Sosiaali- ja terveydenhuollon tietojen käyttöä hallinnoivan lupaviranomaisen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään 2 500 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

- 1) tietoaaineistojen kuvauksien laadintaan sähköiseen palveluun mm. rekisteritietojen tietosisällöstä ja niiden soveltuvuudesta käyttötarkoituksen mukaiseen käyttöön
- 2) lupaviranomaisen tietojen käyttölupia koskevaan neuvontapalveluun ja sen kehittämiseen
- 3) kansallisen sähköisen käyttöportaalin ylläpitoon ja lupakäsittelyn asianhallintajärjestelmän toimintaan ja kehittämiseen
- 4) käyttölupapalveluun ja käyttölupapäätösten tekemiseen
- 5) käyttöluvan edellyttämän tutkimuksen eettisen käsittelyn liittämiseen osaksi lupaprosessia
- 6) tietojen yhdistämis- ja luovutuspalveluun ja sen kehittämiseen
- 7) koodiavainten säilytyspalveluun
- 8) tietoturvallisen teknisen käyttöyhteyden kehittämiseen ja ylläpitoon tietojen luovuttamiseksi
- 9) sähköisen tietoturvallisen käyttöympäristön kehittämiseen ja ylläpitoon hakijalle luovutettujen tietojen käsittelemiseksi
- 10) lupaviranomaisen ja rekisteripitäjien yhteistoiminnan kehittämiseen

11) lupaviranomaisen yleishallinnosta Terveiden ja hyvinvoinnin laitokselle aiheutuviin kustannuksiin.

### **03. Tutkimus- ja kehittämistoiminta**

*04. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään lisäystä 250 000 euroa.

### **40. Eläkkeet**

*60. Valtion osuus kansaneläkeläistä ja eräistä muista laeista johtuvista menoista (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään lisäystä 20 000 euroa.

### **50. Veteraanien tukeminen**

*50. Rintamalisät (arviomääräraha)*

Momentille myönnetään lisäystä 80 000 euroa.

### **60. Kuntien järjestämä sosiaali- ja terveydenhuolto**

*31. Sosiaali- ja terveydenhuollon kansallinen kehittämisohjelma ja eräät muut menot (siirtomääräraha 3 v)*

Momentille myönnetään lisäystä 813 000 euroa.

Momentin perusteluja täydennetään siten, että määrärahaa saa käyttää lapsiin kohdistuvien seksuaalirikosten selvittämiseen ja ehkäisemiseen tähtäävien Lastenasiantalo-toimintamallien käynnistämistä tukevien avustusten maksamiseen sekä enintään kolmea henkilötyövuotta vastaavan henkilöstön palkkaamiseen Lastenasiantalo-toimintamallien käynnistämiseen, kehittämiseen, ohjaukseen ja tukeen.

*35. Valtion rahoitus Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön opiskeluterveydenhuoltoon (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään 3 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiölle korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon laajentamisen toimeenpanoon vuosina 2019 ja 2020 maksettaviin valtionavustuksiin.

*40. Valtion rahoitus lääkäri- ja lääkintähelikopteritoiminnan menoihin (siirtomääräraha 3 v)*

**Suostumus**

Momentin perusteluja täydennetään siten, että valtio saa luovuttaa vastikkeetta valtion omistamaa osakevarallisuutta enintään 18 000 000 euron arvosta FinnHEMS Oy:lle Kouvolaan ja Seinäjoelle perustettavien uusien helikopteritukikohtien sekä Tampereen ja Oulun tukikohtien kiinteiden tukikohtien rakentamiseen sekä enintään 500 000 euron arvosta lääkäri- ja lääkintähelikopteritoiminnan tuotantotavan muutoksen suunnitteluun.

*65. Lasten ja nuorten psykososiaalisen tuen vahvistaminen (siirtomääräraha 2 v)*

Momentille myönnetään 500 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää avustuksen maksamiseen Oulun kaupungille lasten ja nuorten psykososiaalisen tuen pilotointitoimintaan.

*Eduskunta on päättänyt, että nyt hyväksyttyä vuoden 2019 lisätalousarviota sovelletaan 1 päivästä huhtikuuta 2019 alkaen.*

Helsingissä 13.3.2019

Eduskunnan puolesta

puhemies Paula Risikko

pääsihteeri Maija-Leena Paavola